

Prima verba

Constituția este un document de o importanță vitală pentru orice țară. Aceasta, în special, se referă la noile țări independente care recent au stabilit un cadru constituțional democratic și care continuă să înfrunte problemele legate de funcționarea instituțiilor nou create. Faptul că amendamentele enumerate în modul repetat se introduc în legile constituționale de bază pe teritoriul întregii regiuni post-comuniste dovedește că multe state continuă să experimenteze cu diferite aspecte ale design-ului constituțional. Această bunăvoință de a efectua o modificare constituțională deseori este dictată de convingerea că, modificând și ajustând unele elemente ale cadrului constituțional, politicienii vor fi în stare de a aborda mai eficient problemele țărilor lor.

Credem că pentru Republica Moldova, la etapa actuală de dezvoltare, nu există o altă problemă mai importantă decât reintegrarea țării. Problema constă în crearea unor instituții de stat care vor permite exercitarea efectivă a funcțiilor de guvernare pe întreg teritoriul al statului și concomitent vor proteja autonomia a două regiuni distincte ale țării, Transnistria și Găgăuzia, existente în prezent. Acest volum conține o varietate de perspective referitoare la redresarea problemei. Făcând cunoștință cu ediția de față, putem observa cum unii autori propun reformularea problemei date. Diversitatea viziunilor prezentate în volum reflectă varietatea opiniilor existente în cadrul academicienilor și politologilor, unii dintre care joacă un rol important în modelarea viziunii societății în vederea rezolvării problemelor și facilitării procesului de reintegrare. În acest sens volumul prezintă reflectarea unor viziuni dominante în societatea moldovenească în vederea soluționării problemelor legate de funcționarea autonomiei și rezolvarea conflictelor secesioniste. În același timp, volumul reprezintă o încercare de a oferi un rezumat de evaluare a tuturor performanțelor sistemului constituțional care au avut loc începând cu anul 1994.

Cartea prezintă un rezultat și produs al unei serii largi de reuniuni care au adunat împreună grupul divers de academicieni, lideri ai societății civile și reprezentanți ai puterii de stat. Reuniunile care s-au desfășurat la Chișinău pe parcursul anilor 2004-2005 au fost structurate după tematică și au cuprins problemele majore cu care zilnic se confruntă legiuitorii. Rapoartele prezentate în cadrul reuniunilor au servit drept bază pentru capitolele publicate în acest volum. Fiecare capitol a fost îmbunătățit ca urmare a discuțiilor productive (deseori aprinse) care au avut loc în cadrul reuniunilor. Centrul European pentru Problemele Minorităților a contribuit la organizarea reuniunilor și publicarea acestui volum, intenționând ca activitățile date să consolideze capacitățile autorităților și experților din Moldova cu scopul creării unor mecanisme constituționale efective pentru soluționarea conflictului și reintegrarea țării.

Dr. Oleh Protsyk

*Centrul European pentru Problemele Minorităților
Flensburg, Germania*